

Spørsmål	Svar
Det står at innleveringen er kl. 14.00 på hjemmesiden deres, men det er endret fra i år?	Innleveringsfrist er kl. 12 som angitt på nettsiden.
Hvor finner vi forskriften?	<a href="#">Forskrift for autorisasjonsprøve for å bli statsautorisert translatør   NHH</a>
Brukes egen medbrakt PC eller interne NHH-PC-er under skoleeksamen?	Egen medbrakt PC
Dersom det er krav om egen PC, hva slags programvare forventes installert?	Pkt. 2.6 i Utfyllende bestemmelser. "Instruks vil bli gitt".
Kan en oppleve å få nynorsk-tekst, eller oversette til nynorsk?	Ja, dere kan få en kildetekst på nynorsk, men det forventes ikke at dere oversetter til nynorsk.
Ligger det noen besvarelser til eksamener/eksempler man kan kikke på da?	Nei, vi har ikke lov til å dele tidligere eksamensbesvarelser.
Er det mulig for dere å lage en eksempelbesvarelse - ikke ta en faktisk eksamen som noen har gjort, men lage et eksempel for hvordan en eksamensbesvarelse kan settes opp, som instituttet kan lage? sånn at det går an å se på hvordan man setter opp en eksamensbesvarelse.	Enhver besvarelse er en individuell løsning. Her finnes ikke en "mal".
Hvor mye cirka sider med tekst må en oversette eller hvor mange tekster hvis det er flere?	Kildeteksten på hjemmeeksamen er på ca. 600 ord. Hver kildetekst på skoleeksamen er på ca. 350 ord.
Hvilken filtype skal man levere eksamen i?	pdf-fil på eksamensplattformen Wiseflow
Det ble nevnt at det ligger link til gode kilder for ordbøker og lignende under svar kategorien spørsmål og svar.	<a href="https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprove-i-oversettelse/">https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprove-i-oversettelse/</a> Scroll helt ned til "Q&A" og der til lenken "litteraturlisten".
Blir det bedt om eller er det forventet? britisk engelsk eller amerikansk engelsk? altså i forbindelse med målkultur	Nei, men dere må være konsistent etter valget av BE vs. AE. Dette gjelder selvsagt også for andre språk der det finnes varianter, f.eks. tysk fra Forbundsrepublikken Tyskland, eller tysk fra Sveits eller Østerrike.
Tilbyr NHH et annet kurs for dem som vil bli oversetter?	NHH tilbyr et digitalt masterkurs i juridisk oversettelse, JurDist, i regi av NHHE. <a href="https://www.nhh.no/executive/andre-executive-studier/jurdist---juridisk-oversettelse/">https://www.nhh.no/executive/andre-executive-studier/jurdist---juridisk-oversettelse/</a>
Får vi muligheter til veiledning underveis? Er det mulig å sende noen oversettelser vi har tatt gjort og får tilbakemelding?	Veiledning gis som et tilbud til de kandidater som har bestått hjemmeeksamen. Dere mottar e-post med tilbud om veiledning ca. medio februar 2025. Veiledning er kostnadsbelagt. Ytterlige informasjon ligger på nettsiden under fanen <i>Kurstilbud</i> .

Hvor mye veiledning får man evt.? Er det tenkt på et visst antall tekster eller tid man kan regne med å få veiledning?	Veiledning tilbys for ett sett av eksamenstekster fra fjorårets skoleeksamen.
Hvor lenge er kursnettsiden tilgjengelig?	Kurssiden vil være tilgjengelig til august 2025.
Er det mulig å stille spørsmål i etterkant av dagens foredrag ved for eksempel å sende et spørsmål til NHH?	Vi regner med at denne spørsmålsloggen inneholder svar på de fleste spørsmål. Vi har dessverre ikke anledning til å tilby individuell veiledning før eksamen.
Kunne det være aktuelt å lage en gruppe hvor deltagerne deler øve tekstene og få gruppe kommentarer/tilbakemelding?	Send inn din interesse til koordinatør som vil videreformidle kontakten. Se også oppdatert informasjon på kurssiden.
Hvilke hjelpemidler er tillatt under eksamen? HE vs. SE	Les nøye lenken til Forskrift... under fanen <i>Reglement</i> <a href="https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprove-i-oversettelse/forskrift-for-autorisasjonsprove/">https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprove-i-oversettelse/forskrift-for-autorisasjonsprove/</a>
Er ikke skriveprogrammets egen stavekontroll også basert på kunstig intelligens?	Dette spørsmålet gjelder skoleeksamen. Kandidater til skoleeksamen får utfyllende informasjon i god tid i forkant av eksamensdato.
Men det vil egentlig si at google translate / deepl er lov å bruke?	Ja, under hjemmeeksamen er alle hjelpemidler tillatt.
Er det mulig å gå inn på nettsidene til en x organisasjon og skifte språket på siden, slik at man kan dobbeltsjekke sin oversettelse med den offisielle oversettelsen eller omformuleringen?	Det er mulig, men merk at dere da må forsikre dere om at oversettelsen av organisasjonsnavn faktisk stemmer overens med organisasjonens selvvalgte fremmedspråklige betegnelse, om det finnes.
Kan man bruke relevante fagpersoner/språkbærere i språk som det oversettes fra og til som rådgivere under hjemmeeksamen? Hvordan blir det ifht kildehenvisning?	Under forutsetning at dette opplyses i refleksjonsteksten som "personlig kommunikasjon med XX". Men merk (1) at språkbrukere ikke er ansett som pålitelige kilder i oversettelsessammenheng. Dere burde alltid verifisere slik informasjon opp mot andre kilder. Merk (2) at all form for samarbeid mellom dere eksamenskandidater IKKE er tillatt.
<b>Innholdsmessige spørsmål</b>	
Er det greit å bytte mellom oversettelsesteorier i en oversettelsestekst eller må man forholde seg til en i hele teksten?	Her mener du sikkert oversettelsesstrategien - altså om du oversetter dokumentarisk vs. instrumentelt. Dette er ikke vanlig, men det kan forekomme fordi det er en glidende overgang mellom disse to strategiene.
Er det nødvendig å redegjøre for ulike oversettelsesstrategier og teoretiske begreper i refleksjonsteksten?	Det er ikke nødvendig å bruke termene dokumentarisk eller instrumentell oversettelsesstrategi, men det må bli tydelig fra refleksjonene rundt oversettelsesoppdragets betydning for oversettelsen hvilken strategi man legger til grunn.

Er det påkrevd å forklare i refleksjonsteksten om dokumentarisk eller instrumentell oversettelsesmetode er lagt til grunn?	Det er ikke nødvendig å bruke termene dokumentarisk eller instrumentell oversettelsesstrategi, men det må bli tydelig fra refleksjonene rundt oversettelsesoppdragets betydning for oversettelsen hvilken strategi man legger til grunn.
Forklaring av dokumentarisk vs. instrumentell oversettelse sammenholdt med krav til "naturlig /idiomatisk språk" i målteksten?	Presisering: selv om oversettelsesoppdrag krever en dokumentarisk, dvs. kildelekstorientert, oversettelse, må målspråkets regler/konvensjoner følges. Satt på spissen f.eks. med hensyn til ordstilling.
Vi trenger ikke bruke oversettelsesteorier i refleksjonsteksten, men hvordan kan vi da faglig begrunne valg av strategi etc.?	Analyse av oversettelsesoppdraget (altså avsender, formål og mottaker) er tilstrekkelig for å begrunne valg av strategi.
Betyr det av NAV ikke skal oversettes og at det på målspråket skal lyde omtrent slik: NAV, den norske trygdeinstitusjonen?	Ja, se eget spørsmål om egennavn/organisasjonsnavn.
Videre gjelder samme etater som f.eks. NAV - etter min mening ville det passet best med og bruke opprinnelig navn og forklare/eksplisitere navnet/begrepet i parentes sammen med og oppgi navn på tilsvarende etat i målspråket. Hva er riktig i forhold til det som er forventet av oss?	Anbefalt er i påkommende tilfelle å legge til eksplisitering som et innskudd mellom to kommaer i den løpende teksten.
Kildeteksten har tydelig begrepsfeil, la oss si "kostnad" i stedet "utgift". Hva er deres anbefaling?	I hjemmeeksamen burde dette diskuteres i refleksjonsteksten. På skoleeksamen kan dere gjerne oversette til riktig ord, men hvis dere ikke gjør det, blir dere heller ikke straffet for slike feil i kildeteksten.
<b>Spørsmål relatert til refleksjonsteksten</b>	
Hvor lang skal en refleksjonstekst være?	mellom ca. 1500 og 2000 ord
Telles referanselisten med i ordtallet?	Nei
Skal vi lage to separate referanselister: en til oversettelse tekst og en til refleksjonstest?	Nei, det er kun til refleksjonsteksten at referanselisten skal lages
Er det en foretrukket referansestil?	Det er valgfritt. Se <a href="http://sokogskriv.no">http://sokogskriv.no</a> .
Ang. refleksjonstekst: er det ok å bruke Chicago-stilen?	Ja.
Hvilken kildehenvisningstype vil dere ha? Fins det ikke flere måter å gjøre det på?	Det er valgfritt, men vær konsistent. Se oppe
Tenker på det med bruk av kilder under eksamen. Er det forventet en klassisk akademisk tekst der vi hyppig henviser til ulike deler av "pensum"/leseliste og kildehenviser på slutten, eller er det forventet et mer "personlig" refleksjonsnotat?	Refleksjonsteksten skrives som en akademisk tekst, altså en sammenhengende tekst med kildehenvisninger i den løpende teksten og full referanse i referanselisten på slutten. Nei, det skal ikke henvises til «pensum...» Refleksjonsteksten skal inneholde dine refleksjoner rundt dine oversettelsesvalg.

Hva er det vi skal oppgi som kilder for, når vi oversetter en tekst?	Kilder oppgis kun i de tilfeller dere diskuterer et spesifikt oversettelsesforslag i refleksjonsteksten. Dere diskuterer hvor dere har funnet oversettelsesalternativer og hvordan dere har avveiet mellom disse.
Hvis vi er usikre på en oversettelse, så oppgir vi kilden som vi har støttet oss på for å finne en oversettelse vi finner passende i refleksjonstekst?	Ja.
Kan vi få praktiske eksempler tatt konkret ut av eksamensoppgave hvor man ser alt av referanser?	Det varierer mht språk, kildetekst og individuelle preferanser, så derfor er det lite hensiktsmessig med slik «mal». Det kan typisk være digitale og trykte ordbøker og ulike typer nettsider.
Når man skal henvisne til skolebøkene så er det de skolebøkene man skal henvisne til og ikke de bøkene forfatterne henviser til?	Se <a href="http://sokogskriv.no">http://sokogskriv.no</a>  Men merk at det ikke er krav om henvisning til bøker om oversettelsesteorier, f.eks. Nord.
Vil det være mulig å dele eksempler på gode refleksjonstekster? Hvis ikke, kanskje deler av tekster eller andre, konkrete hint?	Nei, vi har ikke lov til å dele tidligere eksamensbesvarelser.
Er "Veiledning for skriving av refleksjonstekst til autorisasjonsprøven i oversettelse" tilgjengelig for oss?	Ja, finnes på nettsiden under <a href="https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprove-i-oversettelse/">https://www.nhh.no/institutt/fagsprak-og-interkulturell-kommunikasjon/autorisasjonsprove-i-oversettelse/</a>
Er det forventet at vi skal lese bøker dere nevner og referere til dem?	Det er ikke forventet, men det hjelper med en dypere forståelse også for fremtiden.
Er det mulig å få et eksempel på misforstått translation brief?	Hypotetisk tilfelle: oversettelsen tar ikke hensyn til den tiltenkte mottakergruppen, f.eks. ved ikke å eksplisittere kulturbundne begreper.
Hvor finner man anbefaling til ordbøker på nett, for eksempel engelsk?	Dette er del av deres informasjonssøkekompetanse. Gjør dette arbeidet før eksamensdagen slik at dere fort kan konsultere de (digitale) ordbøker m.v. dere har funnet frem til tidligere. Se spesielt til opptaket av Victoria på kurssiden.
Er det tillatt å Google oversetter ved hjemme- og skoleeksamen?	Under hjemmeeksamen er alle hjelpemidler tillatt, se pkt. 1.4. i Utfyllende bestemmelser: Se også svar oppe.  På skoleeksamen er Google translate ikke lenger tillatt.
Kan dere gi konkrete eksempler på "ikke bestått" besvarelse?	Se vurderingsmatrisen for hjemmeeksamen og senere til skoleeksamen – alle kriterier vurderes samlet under ett. Merk at vurderingsmatrisen for skoleeksamen blir lagt ut til våren.

Teksttyper – er eksamenstekstene alltid informative?	Ja, de aller fleste. Men igjen, som regel er tekstene flerfunksjonelle, dvs. det kan være innslag av appellative eller ekspressive tekstbiter.
Hva menes med "teksttype" som skal angis?	Se ovenfor. De tre hovedtypene er informative, appellative eller ekspressive. Det kan være en kombinasjon av disse. F. eks. En avistekst gitt til eksamen, er hovedsakelig informativ, men kan inneholde innslag av appellative eller ekspressive tekstbiter.
Hva kreves for å bestå kravet til 'tilstrekkelig hensyn til tekstens funksjon' i vurderingsmatrisen i forbindelse med at det er en allmenn tekst som skal oversettes?	Det vil si at oversettelsen kan brukes til det formålet og den mottakergruppen som er beskrevet i oversettelsesoppdraget.
Må oversettelsesoppdraget/translation brief også oversettes?	Nei
Hva er retningslinjene for håndtering av eventuelle grafikker, fotografier, rammebokser o.l. utenomspråklige elementer i en tekst som skal oversettes?	Ingen innlemming av eventuelle grafikker o.l. Merk at det ved skoleeksamen kan forekomme grafiske elementer i kildeteksten. Disse skal ikke innlemmes i oversettelsen.
Hvordan bør man gå frem hvis man skal oversette fra norsk til et fremmedspråk og man er usikker på hva ordets eksakte betydning er på norsk? For eksempel et ord man gjenkjenner, men svært få sjeldent generelt bruker.	Først skal man foreta en begrepsavklaring på kilde språket og deretter finne passende alternativer på målspråket som dekker begrepsinnholdet i den gitte konteksten. Dette er en del av informasjonssøknads-kompetanse. Gode kilder for norsk er her f.eks. Bokmålsordboka/Nynorskordboka, Store norske leksikon, og NAOB.
Man skal ikke bruke fotnoter, men skal man derimot bruke sluttnoter eller sitat-parentes i teksten? Eller skal man unngå enhver form for "forstyrrelse av teksten"?	Det skal ikke brukes fotnoter i oversettelsen på eksamen. Hvis nødvendig for forståelsen av budskapet, kan eksplisitering benyttes, kort tilleggsinformasjon innbakt i den løpende teksten.
Hva med elementer i kildeteksten som det ikke finnes motsvarende uttrykk for på målspråket / = kulturbundne begreper?	Disse skal overføres slik at budskapet fremkommer, f.eks. ved eksplisitering. Eksempel: 17.mai. Dette er ikke en vanlig datoopplysning, men henvisning til nasjonaldagen i Norge, noe som må fremkomme i oversettelsen, dvs. eksplisiteres.
Skal all kildebruk oppgis i refleksjonsteksten?	Ja, alle relevante kilder til de elementer som dere diskuterer i refleksjonsteksten, skal oppgis både i den løpende teksten og i referanselisten. Kilder til elementer som ikke blir diskutert i refleksjonsteksten, skal ikke angis.
Skal det både henvises til referanser i løpende tekst og skal det være en referanseliste?	Ja, henvisning i den løpende tekst i henhold til valgt referansestil og fullstendig referanse i referanseliste

Skal det i refleksjonsteksten redegjøres for måten vi tilrettelegger for at målgruppen skal forstå budskapet?	Ja. Dette er en del av argumentasjonen for valg av oversettelsesstrategien.
Hva inngår i vurderingsgrunnlaget av hjemme- og skoleeksamen?	For hjemmeeksamen er grunnlaget både oversettelsen og refleksjonsteksten som begge må bestås. Disse vurderes iht vurderingskriteriene oppgitt i vurderingsmatrisene på nettsiden.  For skoleeksamen er grunnlaget oversettelsen av de tre fagtekstene, som alle må bestås. Disse vurderes iht vurderingskriteriene oppgitt i vurderingsmatrisen som blir tilgjengelig på nettsiden i god tid før eksamen i april.
<b>Spørsmål om skoleeksamen</b>	
Ad regelverket på skoleeksamen: det ikke tillatt med maskinoversettelse, men kan man bruke f. eks. ChatGPT til å sjekke grammatikk i et utkast som er laget selv (uten maskinoversettelse)?	Dere vil få i god tid før eksamensdato få flere opplysninger om hva som er tillatt og ikke tillatt under eksamen ifm KI-verktøy.
I hvilken grad er det mulig å stå til SE hvis man ikke klare å oversette alle 3 tekster innen tiden? Hvis man innser at tiden ikke strekker til, best å levere en ufullstendig oversettelse som er finpusset, eller en fullstendig oversettelse som ikke er det?	Ved skoleeksamen skal hver av de tre fagtekstene bestås. Dersom en av dem ikke er bestått, fører dette til ikke bestått for hele skoleeksamen. Å levere en ufullstendig oversettelse er ikke å anbefale.
I forbindelse med skoleeksamen og juridisk oversettelse. Hvis det er brukt en type uttrykk eller ord, for et norsk ord, i en engelsk versjon på lovdata, men det brukes et annet ord uttrykk i en engelsk juridisk kilde, burde man holde seg til den engelske juridiske kilden eller, gå ut ifra lovdata sitt valg?	Tekstene/oversettelsene på Lovdata inneholder følgende henvisning: "This is an <b>unofficial translation</b> of the Norwegian version of the Act and is provided for information purposes only. Legal authenticity remains with the Norwegian version as published in Norsk Lovtidende. In the event of any inconsistency, the Norwegian version shall prevail." [vår fremheving]. Om man bruker den uoffisielle norske oversettelsen eller det engelske uttrykket avhenger av oversettesformål og målgruppe og sammenfallende betydningsinnhold.
Er det lov å se på maskinoversettelser i det hele tatt under skoleeksamen	Nei.
Er det lurt å inkludere illustrasjoner på skoleeksamen for å hjelpe med forståelsen, spesielt i tilfeller der oppgaven omhandler noe man ikke har kunnskap om, som for eksempel en omsetning [oversettelse] om bikuber? Kunne det vært en fordel å legge ved bilder eller illustrasjoner i dokumentet for å støtte opp om besvarelsen?	Nei, det er kun teksten som skal formidle budskapet. Se også svar over.  Merk: eksemplet med bikuber er hentet fra den allmennspråklige teksten.
I 2022 var det lov å bruke Google Translate på skoleeksamen i oversettelse, men ikke	Jfr endringer i regelverket som er en følge av den vedvarende teknologiske utviklingen.

profesjonelle programmer for oversettelse. Hvorfor er det ikke lov nå?	
---	--